

මුළු ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව: 06

මුළු පිටු ගණන : 04

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය

2011 විද්‍යාවේදී ව්‍යාපාර පරිපාලන (සාමාන්‍ය) බාහිර

උපාධි I කොටස පරීක්ෂණය - 2014 මැයි

BME 1502 - කළමනාකරුවන් සඳහා ආර්ථික විද්‍යාව

කාලය : පැය තුන (03) යි.

මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය ප්‍රශ්න හයකින් (06) සමන්විතය. එක් කොටසකින් අවම වශයෙන් ප්‍රශ්න දෙක බැගින් තෝරාගෙන ප්‍රශ්න පහකට (05) පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

I වන කොටස

ප්‍රශ්න අංක 01

- (i) නිෂ්පාදන හැකියා මායිම් වක්‍රය යනු කුමක්ද? නිෂ්පාදන හැකියා මායිම් වක්‍රය පහළට බෑවුම් වන්නේ ඇයි? ප්‍රස්ථාර සටහනක් යොදා ගනිමින් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 05 යි)
- (ii) ඔබගේ දෛනික ආදායමින් රු.200.00 ක් වොක්ලට් (X) සහ අයිස්ක්‍රීම් (Y) යන භාණ්ඩ දෙක සඳහා වැය කරන්නේ යැයි සිතන්න. වොක්ලට් එකක මිල රු.20.00 ක්ද, අයිස්ක්‍රීම් එකක මිල රු.40.00 ද වේ. මෙම භාණ්ඩ දෙක පාරිභෝජනය කිරීම තුළින් ඔබට ලැබෙන ආන්තික උපයෝගීතාවය පහත වගුවෙන් පෙන්වුම් කරයි.

ප්‍රමාණය	MU _x	MU _y
1	120	200
2	100	160
3	80	120
4	60	80
5	40	40
6	20	-40
7	-20	-80

- (අ) ඔබ විසින් වොක්ලට් තුනක් සහ අයිස්ක්‍රීම් හතරක් පාරිභෝජනය කරන්නේ නම්, මෙම භාණ්ඩ දෙක පාරිභෝජනය කිරීමෙන් ඔබ ලබා ගන්නා මුළු උපයෝගීතාවයන් කොපමණද? (ලකුණු 02)
- (ආ) උපයෝගීතාවය උපරිම කරන X සහ Y භාණ්ඩ සංයෝගය සොයන්න. (ලකුණු 05)
- (iii) (අ) "එකිනෙක කැපී යන ඉල්ලුම් වක්‍ර දෙකක, ඒවා කැපී යන අවස්ථාවේදී නම්‍යතාවය එකිනෙකට වෙනස් වේ." මෙම ප්‍රකාශය සම්භව ඔබ එකඟ වන්නේද? පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 05)
- (ආ) "මිල ඉල්ලුම් නම්‍යතාවය යනු බෑවුමේ පරස්පරය නොවේ." විමසන්න. (ලකුණු 03)

(මුළු ලකුණු 20)

ප්‍රශ්න අංක 02

(i) පහත දත්ත භාවිතා කරමින්, නිෂ්පාදනයේ අදියර සහ පරිමාණානුකූල ඵල හඳුනා ගන්න.

ශ්‍රම ඒකක ප්‍රමාණය	1	2	3	4	5	6	7	8
නිමවුම් ඒකක ප්‍රමාණය	2	6	12	16	18	18	14	8

(ලකුණු 10 යි)

(ii) ආන්තික ශිල්පීය ආදේශණ අනුපාතය (MRTS) නිර්වචනය කරන්න. එය සම නිෂ්පාදන වක්‍රය දිගේ අඩු වන්නේ ඇයි? සුදුසු ප්‍රස්ථාර සටහනක් ඇඳුරින්, ඔබගේ පිළිතුර පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 05 යි)

(iii) මුළු පිරිවැය ශ්‍රිතය;

$$TC = 1850 + 1500Q - 160Q^2 + 10Q^3 \text{ යයි සලකන්න.}$$

මෙම සමීකරණය පදනම් කරගෙන, TVC, AC, AFC, AVC සහ MC ශ්‍රිත සඳහා සමීකරණ ගොඩනඟන්න.

(ලකුණු 05 යි)

(මුළු ලකුණු 20 යි)

ප්‍රශ්න අංක 03

(i) ආයතනයක සමතුලිතය යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්ද?

(ලකුණු 02 යි)

(ii) ඔබ ඒකාධිකාරී ආයතනයක කළමනාකරුවෙකු යැයි උපකල්පනය කරන්න. මෙම ආයතනයේ ඉල්ලුම් සහ පිරිවැය ශ්‍රිතයන් පිළිවෙලින්,

$$P = 200 - 2Q \text{ සහ } TC = 2000 + 3Q^2 \text{ වේ.}$$

- (අ) ආයතනයේ සමතුලිත මිල සහ ප්‍රමාණය කුමක්ද?
- (ආ) මෙම සමතුලිතයේදී උපරිම ලාභය හෝ අලාභය ගණනය කරන්න.
- (ඇ) මෙම සමතුලිතයේදී මිල ඉල්ලුම් නම්‍යතාවය සොයන්න.

(ලකුණු 10 යි)

(iii) පූර්ණ තරඟකාරී ආයතනයක දිගුකාලීන සමතුලිතයේදී සාමාන්‍ය අයභාරය (AR) සාමාන්‍ය පිරිවැයට (AC) සමානවේ. මෙවැනි කොන්දේසියක් යටතේ ආයතන ක්‍රියාත්මක වන්නේ ඇයි?

(ලකුණු 03 යි)

- (iv) (අ) කෙටි කාලයේදී, පූර්ණ තරඟකාරී ආයතනයක සැපයුම් වක්‍රය සහ වසා දැමීමේ ලක්ෂය පෙන්වුම් කිරීමට ප්‍රස්ථාර සටහනක් අඳින්න.
- (ආ) පහත මුළු පිරිවැය ශ්‍රිතය යොදා ගනිමින්, ආයතනය වසා දමන අවස්ථාවේ නිමවුම් මට්ටම ගණනය කරන්න.

$$TC = 1350 + 750Q - 16Q^2 + Q^3$$

(ලකුණු 05 යි)

(මුළු ලකුණු 20 යි)

ප්‍රශ්න අංක 04

- (i) ව්‍යාපාර වකුටල විවිධ අදියරයන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 05 යි)
  - (ii) මුදල් ඉල්ලුමට බලපාන හේතු උදාහරණ සමඟින් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 05 යි)
  - (iii) ප්‍රස්ථාර සටහනක් යොදා ගනිමින්, පිරිවැයෙන් තල්ලුවුණු උද්ධමනය ඇති වන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 05 යි)
  - (iv) කේන්සියානු සමහාර සැපයුම් වක්‍රය, සම්භව්‍ය සමහාර සැපයුම් වක්‍රයෙන් වෙනස් වන්නේ කෙසේද? හේතු පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 05 යි)
- (මුළු ලකුණු 20 යි)**

ප්‍රශ්න අංක 05

- (i) ව්‍යුහාත්මක සේවා විද්‍යුක්තිය ඇති වන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
  - (ii) පහත සඳහන් ආර්ථික සිද්ධීන් නිසා සාර්ව ආර්ථිකයට වන බලපෑම පැහැදිලි කරන්න. මේ සඳහා IS-LM ආකෘතිය භාවිතා කරන්න.
    - (අ) රාජ්‍ය වියදම් ඉහළ යාමක්
    - (ආ) මුදල් සැපයුමේ වැඩි වීමක්(ලකුණු 08)
  - (iii) ජාත්‍යන්තර වෙළඳාමේ ඇති සාපේක්ෂ වාසි න්‍යාය කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04)
  - (iv) ශීලිජීව වක්‍රය රූප සටහනක් යොදා ගනිමින් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (මුළු ලකුණු 20 යි)**

ප්‍රශ්න අංක 06

කල්පිත ආර්ථිකයක් සම්බන්ධව පහත සඳහන් ශ්‍රිතයන් ඔබ වෙත සපයා ඇත. (වටිනාකම් රූපියල් මිලියන වලින් දී ඇත.)

- $C = 3450 + .5Yd$ (පරිභෝජන ශ්‍රිතය)
- $I = 1300 - 80i$ (ආයෝජන ශ්‍රිතය)
- $G = 900$ (රාජ්‍ය වියදම් ශ්‍රිතය)
- $Tr = 450$ (සංක්‍රාම වියදම් ශ්‍රිතය)
- $Tx = 300 + .2Y$ (බදු ශ්‍රිතය)
- $L = .4Y - 150i$ (මුදල් ඉල්ලුම් ශ්‍රිතය)
- $M = 1200$ (මුද්‍රිත මුදල් සැපයුම් ශ්‍රිතය)

ඉහත තොරතුරු ඇසුරෙන්,

(i) සමහර වියදම් ශ්‍රීතය ගොඩ නගන්න.

(ලකුණු 06 යි)

(ii) බදු ගුණකයන්, මුදල් ගුණකයන් ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 02 යි)

(iii) භාණ්ඩ හා සේවා වෙළඳ පොළන්, මුදල් වෙළඳ පොළන් ඇති අවස්ථාවකදී, සමතුලිත ආදායම හා පොළී අනුපාතය තීරණය කරන්න.

(ලකුණු 08 යි)

(iv) මූර්ත මුදල් සැපයුම රුපියල් මිලියන 1350 දක්වා වැඩිවීමෙන් ඇතිවන නව සමතුලිත ආදායම හා පොළී අනුපාතය ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 04 යි)

(මුළු ලකුණු 20 යි)

*****